

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

תשע"ט 2019

המחלקה לתוכנית לתרבות ערבית יהודית

שם הקורס: אבני דרך בתרבות היהודית-ערבית - סדרת הרצאות

מס' קורס: 193-1-0018

שם המרצה: ד"ר הדס שבת נדיר
שעות קבלה: _____ בבנין _____ חדר _____

יעדי ההוראה:

הקורס יהיה מבוסס על הרצאות אורח של מומחים בתחום התרבות הערבית יהודית מאוניברסיטאות שונות ומתחומי ידע שונים. הקורס מבקש להציע מבט מקיף ומורכב על תחנות שונות בתרבותם של יהודי ארצות ערב החל מראשיתה – מעת עליית האסאלם לשלטון ועד ימינו אלו. זהו קורס בעל אופי ייחודי, שכן אין הוא ניתן על ידי מרצה אחד בעל תפיסת עולם מסוימת ומגובשת, אלא משתתפים בו מגוון רב של מרצים המייצגים תחומים שונים (היסטוריה, פילוסופיה, ספרות, מוזיקה קולנוע ועוד) ומבטים שונים ואף סותרים בשאלות יסוד הנוגעות לאופן שבו התעצבה ונוצרה תרבות יהודי ערב. הקורס מבקש להציג תחנות או אירועים הנראים ככאלו שהמשיכו להדהד בעולמם של יהודי ארצות ערב גם לאחר התרחשותם ולהחיות דרך דיון תוסס, ביקורתי ומעשיר.

פרופ' אמנון רז-קרקוצקין – שאלת החילון והאמביוולנטיות הנוצרית כלפי היהודים

ד"ר נסים לאון – חרדיות מזרחית: הפוליטיקה של ש"ס

ד"ר יוני מנדל - ערבית בקרב יהודים: משפת האני לשפת האחר

ד"ר מאיר בוגל – מעבר לדת ומעבר לתרבות: היהדות כמסורת

פרופ' גלילי שחר – שירת ציון והמאהב הערבי" (על פרנץ רוזנצוויג, יהודה הלוי ושירת החשק הערבית)

פרופ' יורם מיטל – זהותה הקולקטיבית של הפזורה היהודית במצרים – הערות לדיון.
מאמר: גיואל בינין, פזורת יהודי מצרים: תרבות, מדיניות וגיבוש גולה חדשה (רסלינג, 2007),
עמודים 41-67.

ד"ר בתיה שמעוני – עליה? הגירה? גלות? – משבר ההגירה מארצות המזרח בשנות החמישים.
מאמר: בתיה שמעוני, "האחר כותב חזרה מנגנונים של כוח ושל התנגדות

הסופר שמעון אדף – ספרות ספקולטיבית מזרחית

ד"ר חביבה ישי - השירה העברית בספרד; שירה ערבית בעברית?

פרופ' יהודה שנהב – חנה ארנדט, היהודים הערבים ושאלת הרוע

ד"ר חיים וייס – התלמוד הבבלי: בין כתיבתו בבבל לפרשנותו באשכנז

הסופר אלמוג בהר - "בוא מן הפְּנָה / אֶל בְּמַת הַבְּמוֹת": על כותבי פיוט במאה ה-20 בקהילות ישראל בארצות האיסלאם ודיאלוגים בין שירה מזרחית חדשה לפיוט.
מאמר: מאיר בוזגלו, "סלים, חיים ודוד: ואריציות של שכחה", **תיאוריה וביקורת**, 22, 2003, עמ' 171 – 184.

דרישות והרכב ציון הקורס

משקל בציון הסופי ** (יש למחוק את המיותר)	
נוכחות בחירה	- % 10
חובה	
בחנים ***	- %
עבודות	- %
מבחנים	- % 90
סיורים	- %
סה"כ	- 100%

רשימה ביבליוגרפית:

מצויה ברשימת פרשיות הלימודים.

אין לשנות את מרכיבי הציון הסופי במהלך הסמסטר.
על המורה להודיע מראש על סוג הבחנים ומועדם.

**
